Aº. 1842. Nº. 1.

JAVASCHE COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

Zaturdag, 1 Januarij.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Advertentie.

Degenen, die den Vice-President, waarnemenden Gouverneur Generaal, over dienstzaken of partikuliere belangen wenschen te spreken, zullen daartoe in de gelegenheid worden gesteld, op woensdag den 5den Januarij 1842, des ochtends ten 9 ure, in het Gouvernements-huis te Rijswijk.

Buitenzorg, den 30sten December 1841. — *De Algemeene Secretaris*, C. VISSCHER.

Door den Vice-President, waarnemenden Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, zijn de volgende beschikkingen genomen:

BENOEMD:

Bij de Landelijke Inkomsten en Kultures:

Tot kontroleurs van de derde klasse, *C. J. Bosch* en *J. E. de Witte van Haemstede*, thans surnumeraire ambtenaren van de eerste klasse.

Tot surnumeraire ambtenaren van de eerste klasse, *H. J. L. Rijssius*, surnumerair ambtenaar van de tweede klasse, *H. J. D. geaux*, thans apotheker van de derde klasse de [illegible] geneeskundige dienst.

Tot surnumerair ambtenaar van de tweede klasse, *P. de Groot van den Hummel*, thans surnumerair ambtenaar van de derde klasse.

Tot surnumeraire ambtenaren van de derde klasse, *R. Schiff* en *J. M. W. van der Kaa*.

Tot adsistent van de derde klasse bij de thee-kultuur, *J. R. Depmer*, thans adsistent der vierde klasse bij dezelve.

Tot translateur in de Fransche en Engelsche talen te *Soerabaija*, *F. W. Mehlbaum*, koopman aldaar.

Tot onderwijzer bij de Gouvernements lagere-school te *Makasser*, *A. Beeldman Pzn.*, onderwijzer van den derden rang, onlangs uit *Nederland* aangekomen.

Tot waarnemenden tweeden onderwijzer bij de Gouvernements lagere-school te *Soerakarta*, *C. H. Reijgers*, waarnemend onderwijzer bij de Gouvernements lagere-school te *Tagal*.

Tot onderwijzer bij de Gouvernements lagere-school te *Tagal*, de onderwijzer van den derden rang, *H. C. van Eijbergen*, onlangs uit *Nederland* aangekomen.

Tot onderwijzer bij de Gouvernements lagere-school te *Pekalongan*, *J. van der Tang*, gewezen onderwijzer bij de Gouvernements lagere-school te *Padang*.

EERVOL ONTSLAGEN, ONDER TOEKENNING VAN WACHTGELD:

De met verlof op *Java* aanwezige onderwijzer bij de Gouvernements lagere-school te *Makasser*, *J. M. van Sippama*.

OP VERZOEK EERVOL UIT 'S LANDS DIENST ONTSLAGEN:

De kontroleur bij de landelijke inkomsten en kultures van de tweede klasse, *B. Herderscheé*.

OP VERZOEK EERVOL UIT ZR. MS. MILITAIRE DIENST ONTSLAGEN:

De eerste luitenant van de artillerie, *F. Mouthaan*.

EERVOL ONTSLAGEN:

De onderwijzer bij de Gouvernements lagere-school te *Pekalongan*, *J. H. Beer*.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

Batavia, 31 December 1841.

Uit de laatste nieuwspapieren, van *Singapore*, loopende tot den 16den dezer, vernemen wij, dat het schip de *Sea Queen*, hetwelk den 2den November ll. van *Macao* vertrokken is, tijdingen van *China* heeft aangebragt. Hoewel geene nadere operatien van de vloot op de kust bekend waren, bestond er alle reden om de berigten wegens het innemen van *Ningpo* en *Chusan* door de Britsche legermagt, voor echt te beschouwen. Bijzondere brieven berigten, even als door goed onderrigte chinezen wordt gemeld, dat *Ningpo* op den 4den October jl. door een hardnekkigen aanval van de zee- en landmagt genomen is, en dat daarbij 3 mandarijnen van den rooden knoop gesneuveld zijn, benevens een groot aantal hemelingen van minderen rang; verder was het bekend dat *Chusan* zich wederom in handen der Engelschen bevond. Van *Amoij* luidden de laatste tijdingen rustig; de chinezen daar ter plaatse betoonden zich echter niet gezind, om in iets anders dan opium te handelen. Ook schijnt het, dat de Nankingsche kooplieden hunnen vrienden te *Canton* geschreven hebben, om allen inkoop van goederen aldaar te staken, uithoofde de toestand van het landschap, gevoegd bij de vijandelijkheden op de kust, het hun onmogelijk maakten om de reeds gekochte goederen van de hand te zetten. Wijders was het gerucht tot *Hongkong* doorgedrongen, dat een door den keizer aan Sir *Henrij Pottinger* afgevaardigde gezant, wiens zending ten doel had om naar de eischen der Engelschen te vernemen, ter oorzake van zijnen lagen rang was afgewezen.

— Met het, in de laatste dagen van November te *Singapore* van *Rangoon* en *Penang* aangekomen schip *Surat Jamul*, zijn tijdingen ontvangen, dat alles in die streken een rustig aanzien had, hoewel *Tharrawaddij* eindelijk met zijne troepen was aangekomen. Gezegde troepen bestaan niet, zoo als men vooronderstelde uit ordelooze benden, maar zoo het schijnt uit een leger van 20,000 gewapende mannen met een geëvenredigd aantal olifanten en ongeveer 50 à 60 stukken geschut. *Tharrawaddij's* intrede in *Rangoon* had, volgens het getuigenis van een aanschouwer, een indrukwekkend schouwspel van barbaarsche pracht opgeleverd. Men zegt dat hij gedurende twee maanden te *Rangoon* zal vertoeven, en dat hij orders heeft uitgevaardigd, om de stad van haar plaats optebreken, en twee mijlen verder landwaarts in weder op te bouwen; terwijl hij het waakzaamst overzigt hield over alle publieke werkzaamheden. Niets doet echter eene vijandelijke beweging naar *Maulmain* vermoeden.

Latere berigten van *Maulmain* houden in, dat de staat van zaken te *Rangoon* volkomen dezelfde blijft, en het twistgeding met de Birmans geene andere wending neemt. Men verneemt niet te min, dat het Bengaalsch Bestuur besloten heeft eene verantwoording te vorderen ten aanzien van een officieelen brief, welke kort geleden, in beleedigende termen op een onzindelijk stuk papier, aan kapitein *McLeod* is gerigt geworden, en dat ten gevolge daarvan *Tharrawaddij* er in zoude bewilligen, om van wege het Britsch Gouvernement aan het hof van *Ava*, een Resident te ontvangen, — waartoe echter deze vordering zoude leiden, is niet bekend.

— Het blijkt, dat de tijding te *Singapore* met de *Larme* aangebragt, dat alle jonken, welke niet op Britsche havens handelen, zouden genomen worden, overeenkomstig de waarheid is, — en dat een handelshuis in *China* tot prijs agenten is benoemd.

— Tijdingen van *Macao* van 22 November ll., bevatten de officieele bekendmaking van Sir *Henrij Pottinger* omtrent het weder in bezit nemen van *Chusan*, en het bemagtigen van *Chin-hae* en *Ningpo*. Het verdient opmerking, dat de Plenipotentiarus het noodzakelijk acht, — „*na hetgeen reeds gebeurd is*" — bekend te maken, „dat onder geene omstandigheden *Chusan*, en deszelfs onderhoorigheden ooit aan het Chinesche bewind zullen worden teruggegeven, alvorens alle de eischen van *Engeland* niet alleen aangenomen, maar ook ten uitvoer gebragt zijn. Uit de berigten van de *Canton Press*, aangaande het bedrag van den te *Chin-hae* en *Ningpo* gemaakten buit, moeten wij opmaken, dat de lauweren der overwinning niet de eenige belooning van deze krijgs-

verzigtingen zullen geweest zijn: terwijl hetzelfde nieuwsblad meldt: dat de Plenipotentiaris de som van *acht* millioenen dollars heeft gevraagd, als losgeld voor *Ningpo* en voor het ongemoeid laten van de hoofdstad *Hang-Chow-foo*, en andere steden van het landschap.

Tevens is bekragtigd, de genomen maatregelen tegen den handel met Jonken; waarvan echter zijn uitgezonderd, die welke op *Hongkong* en de Britsche Etablissementen handel drijven, dewelke van passen zullen worden voorzien, die hen tegen ieder oponthoud zullen vrijwaren. Men hoopt dat deze beschikking *Singapore* niet van haren onwaardeerbaren Jonkenhandel voor volgende saisoenen zal berooven, hoewel er vrees bestaat dat de gewone handelaren, in de tegenwoordige omtandigheden en in verband tot hun eigen Gouvernement, het onveilig zullen rekenen, om van die vergunning gebruik te maken.

—Latere berigten van *Macao*, van 1 December ll., deelen mede dat aldaar met angst nieuwstijdingen uit het Noorden werden te gemoet gezien, uithoofde eenige dagen vroeger verhaald was, dat de Engelsche strijdmagt een aanval gedaan had op *Hang-Chow-foo*, de hoofdstad van de provincie *Chekeang*. Men hield zich te *Macao* overtuigd, daarvan spoedig iets naders te zullen vernemen. Het gerucht, dat *Keshen* in de gunst zijns Keizerlijken meesters hersteld en naar *Ningpo* afgezonden zijn zou, werd als minder geloofwaardig beschouwd.

Een aantal Jonken was reeds genomen, en werd aangehouden totdat daarvoor een losgeld of rantsoen, zoude uitgekeerd worden. Welke indruk dit op de handelaren te *Canton* zoude maken is onzeker; ofschoon men beweerde dat daardoor den geringen handel die nog was overgebleven, zou vernietigd worden. De opbouw van forten en andere verdedigings-werken, werd door de Regering te *Canton* steeds voorgezet, zonder dat daarin van wege het Britsch Bestuur dier plaats eenige belemmering werd gebragt.

—Op den 13den December ll., is te *Singapore* de brik *Snipe* aangekomen van *Cacutta*, welke plaats dit vaartuig den 26sten November te voren verlaten had. Hetzelve heeft Europesche nieuwsbladen van October aangebragt, welke te *Calcutta* op den 21sten November jl., waren ontvangen. Uittreksels van de daarin vervatte tijdingen komen in de *Singapore free-press* van 16 December voor, en het is daaruit, dat wij het navolgende, behelzende een aanslag op het leven van den hertog van *Aumale* als het meest merkwaardige, vooreerts overnemen.

—Op den 13den September ll. werd het 17de regiment ligte infanterie, met deszelfs kolonel de Hertog van *Aumale*, vierde zoon van *Louis-Philippe*, van den togt naar *Afrika* binnen *Parijs* terug verwacht. Gedurende den nacht van den 10den en 11den bespeurde men, dat weder aanstokers van ongeregeldheden werkzaam waren. Drie honderd man, allen jongelieden van 16 tot 20 jaren, gekleed met kielen, vereenigden zich op de *Place du Chatelet*, onder den uitroep: *weg met Louis-Philippe! leve voor eeuwig de republiek! weg met Guizot!* Eene brigade der policie verdreef hen niet zonder dat zij verscheiden hunner wondden, zelfs de aanvoerder werd zwaar aan het hoofd en de knie gekwetst. De volkshoop begaf zich, onder het zingen der *Marseillaise*, naar de straat *St. Denis*, terwijl zij steeds de kreten van: *weg met Louis-Philippe! leve de republiek! bloed moeten wij hebben!* enz. hooren deden.

Het bleek, dat men den 15den eenige voorzorgen in het werk had gesteld langs den weg, welke het regiment nemen moest, ter voorkoming van opstand.

Nadat het 17de regiment reeds in de nabijheid van *Parijs* vele eerbewijzingen ontvangen had en door eenige detachementen kurassiers en municipale gardes was ingehaald, kwam het ten negen ure *Parijs*, door de poort van *Vicennes*, binnen. De hertog van *Aumale* was aan het hoofd, en op geringen afstand achter hem, bevonden zich zijne twee jongere broeders, de Hertogen van *Orleans* en *Nemours*. Aan de poort werden zij ontvangen door den Generaal *Pajol*, die gevolgd was van eenen schitterenden staf: terwijl verscheidene jonge dames den vorstelijken kolonel bloemruikers aanboden. De trein ging door de *Faubourg St. Antoine* voortwaarts. Overal was het daar met menschen opgepropt, onder dewelke men verscheidene jongelieden met kielen ontdekte, die men voor leden der geheime bijeenkomsten aanzag. Op het oogenblik, dat zij voorbij het gesticht *St. Antoine* trokken, verscheen er plotseling een man, gewapend met twee pistolen, welke hij beide op den Hertog van *Aumale* afschoot, doch waarvan één weigerde. Ook het andere schot mistte zijn doel: geen der prinsen werd gewond, alleen de luitenant-kolonel *Levaillant* werd ligt gewond aan de knie en zijn paard gedood.

De dader, die zijn heil in de vlugt wilde zoeken, mengde zich onder het volk, doch wierd onmiddelijk gegrepen, naar de conciergerie gebragt en door den heer *Bouchij* verhoord, waarna bleek, dat de moordenaar naauwelijks 27 jaren telde, vroeger soldaat geweest en later bij een oproer te *Lijon* gewond was.

Het volk betoonde intusschen deszelfs vreugde, door de kreeten: *Leve de Koning! Leve de Prinsen!* De troepen vervolgden hunnen marsch na een kort oponthoud, door de straat Richelieu, waar de koning, vergezeld van den koning van Belgie, den hertog van Saxen Koburg en een talrijk vorstelijk gevolg, allen te paard, hen te gemoet kwamen. De koningin van Belgie, de hertogin van *Nemours*, benevens de princessen *Adelaïde* en *Clementine*, bevonden zich mede aldaar.

Toen de poorten van de *Place du Carrousel* geopend waren, reed de hertog van *Aumale*, op een arabisch paard gezeten en door eenige zijner officieren gevolgd, binnen. Nu omhelsde de vader den zoon, en dankte hem voor de kloeke diensten in Afrika bewezen. Daarna sprak de koning verscheiden officieren in vereerende bewoordingen aan, en schonk den kolonel *Levaillant* een der schoonste paarden van zijn stal. Vervolgens rukte het regiment binnen en werd door den koning in oogenschouw genomen. Ten 1 ure zette het den marsch naar Nueillij voort en was tegenwoordig bij het feest dat de koning en koningin aan hunnen kolonel gaven.

Latere en meer juiste berigten omtrent den man, die op den prins geschoten heeft, komen hierop neder. De naam des middadigers is niet, zoo als men eerst vooronderstelde, *Pappart*, maar *François Quénisset*. Hij is in 1811 te *Selles*, niet ver van de baden van Plombieres, in het oosten van Frankrijk geboren. Nimmer heeft hij bij het 17de regiment gestaan, maar in 1832 dienst genomen bij het 15de regiment. In 1835 zijn korporaal beleedigd hebbende, werd hij tot vijfjarige gevangenis-straf veroordeeld, maar ontvluggtte eer die tijd verstreken was, en kwam te Parijs onder den geleenden naam van *Pappart*, welke persoon een vagabond van het slechtste soort te Parijs was, en wien *Quénisset* voorzeker zijne papieren ontstolen heeft. Door middel van den wijn heeft men reeds vele narigten van den moordenaar verkregen; 25 medepligtigen heeft hij bereids verraden, waarvan er 7 gestreng bewaakt worden, doch die alles ontkennen en voorgeven *Quénisset* nimmer te hebben gekend.

—Eindelijk lezen wij nog in de Singapore Free Press van den 16den December ll., (zie het supplement) dat berigten uit Parijs van den 5den October, onder anderen ook gewag maken van een ernstig geschil, hetwelk tusschen *Holland* en *Pruissen* zoude gerezen zijn over de heffing van tolregte; terwijl daarbij gezegd wordt, dat de Vorst van eerstgenoemd land, alreeds het voornemen zou hebben geopenbaard om zijn ambassadeur terug te roepen.

MENGELINGEN.

BIJ DE INTREDE VAN HET JAAR

1842.

Men is van ouds gewoon geweest, den overgang van den eenen jaarkring op den anderen als een gewigtig tijdstip te beschouwen. Het is één van die punten in het menschelijk leven, waarop men onwillekeurig tot nadenken wordt aangespoord, en terwijl men terugblikt naar het verledene, dat zich daar als eene *fantasmagorie*, met zijne vrolijke en treurige beelden, met zijne heldere en donkere dagen, met zijne teleurstellingen en zegeningen nog eenmaal duidelijk voor het oog ontvouwt, — wendt men weldra den blik naar de naderende toekomst. Wel vermag men den digten sluijer, welke die toekomst omhult, niet opligten, maar toch is het den mensch eigen, in zijne gedachten dat gordijn weg te schuiven, en zich naar eigen lust een veld te scheppen, waarover zijne verbeelding zoo gaarne ronddwaalt, terwijl hij, door de hoop op een lagchend verschiet gestreeld, voedsel geeft aan de zoetste wenschen en verwachtingen, en voor een poos vergeet: dat onvermengd geluk, stoorloos genoegen, aanhoudende voorspoed, hier op aarde zoo schaarsch gevonden worden.

Wederom is dat oogenblik genaderd, en is een jaar voorbijgegaan met al het lief maar ook met al het leed dat het ons toevoerde. Wederom treden wij een nieuwen tijdkring in, onzeker of wij het einde zullen beleven, onzeker of hij vreugde of smart zal baren. Voor velen zal dit jaar een jaar van heil, voor velen een jaar van jammer, voor velen het laatste jaar des levens zijn. En wat zal uw deel zijn, lezer? — Wanneer de wenschen, die uwe betrekkingen en vrienden u thans welmeenend aanbieden, vervuld worden, zal uw lot in der daad benijdenswaardig wezen. Maar ach! werden zij verwezenlijkt aan allen, die het vorig jaar met een vrolijk gemoed intraden, en die nu de oogen voor altijd gesloten hebben en zijn ingeslapen om hier beneden niet meer te ontwaken? Neen die wenschen, die zoo gemakkelijk geuit en zoo gaarne aangehoord worden, zijn niet anders dan speelpoppen, die wij even als de kinderen naar willekeur optsieren, maar die nimmer gloed en leven bekomen. Doch waarom zouden we er ons niet meê vermaken, en ons een oogenblik gelukkig ge-

voelen, al is het ook slechts in verbeelding? Of bestaat het meeste genoegen niet in onze verbeelding? beantwoordt de wezenlijkheid wel dikwerf aan de verwachting die wij er van koesterden? en moeten wij het den dichter niet nazeggen:

Vaak droomde ik mij droomen der zaligste toekomst;
En- meest heeft een droom mij gelukkig gemaakt.

Laat ons dan wenschen; al baat het ook niet, het geeft ons voor het oogenblik althans eene aangename gewaarwording. De vriend die ons de hand drukt en ons in welmeenende woorden een heilrijk lot toewenscht, wordt immers met open armen ontvangen, en zijne belangstelling zal niet nalaten ons gevoel te treffen. *Een goed woord, vindt altijd eene goede plaats*, zegt het bekende spreekwoord, en durfden wij ons vleijen, dat de volgende woorden deze spreuk niet behoefden te logenstraffen, wij zouden met minder schroomvalligheid, de opgevatte taak ten einde brengen.

Datgene waarin wij allen voorzeker een altijd levendig en innig belang stellen, HET VADERLAND en DE KONING die het regeert, verdienen hier voorzeker het eerst bedacht. Dat voorspoed, rust en vrede in NEDERLAND wonen, dat de Hemel den VORST zegene, en kracht en wijsheid blijve schenken om zijne moeijelijke taak tot roem van het Land, tot geluk der Natie en tot welzijn dezer kolonie te vervullen; — dit zijn wenschen die in elken regt geaarden boezem weêrklank zullen vinden.

Niet minder, ligt het schoone *land onzer inwoning*, ons na aan het hart, en dezelfde zegen die wij voor het Moederland afbidden, blijve ook bij voortduring het deel dezer vruchtbare gewesten. — Hem, die hier het hooge bewind voert, wenschen wij het heil dat hij verdient, en ons eenig verlangen is geen ander, dan dat zijne onvermoeide pogingen tot welzijn dezer Kolonie steeds met den meest gewenschten uitslag mogen worden bekroond. Hij smake met allen die hem dierbaar zijn, een ongestoord geluk!

Ook zij, die nevens den Opperlandvoogd, als Leden van den Raad van Indië, dit land besturen, mogen zegen vinden in hunnen eervollen werkkring, zegen in hunne huizen. God geve dat dit hooge Staatsligchaam, voor zulke treffende verliezen beveiligd blijve, als de afgeloopen jaarkring het, in 't afsterven van twee voortreffelijke mannen, heeft doen lijden!

En zij allen die met hoog gezag bekleed zijn, hetzij in burgerlijke of militaire betrekking, wenschen wij voldoening toe op hunnen arbeid, voorspoed en vreugde alle hunne levensdagen.

In één woord, al wie deze gewesten bewoont, hij zij dan hoog in aanzien, hij zij vergeten van de menschen, - allen wenschen wij 's Hemels besten zegen, bij de intrede van dit jaar. Dat hunne stille beden, hunne geheimste verlangens mogen vervuld worden! Dat geene onheilen en rampen hen treffen, maar hunne dagen kalm en gelukkig voorbijgaan, als het suisend avondkoeltje over de weelderige bloemen van het oosten!

O Konden wij onze wenschen zien vervullen, hoe gaarne zouden wij den rampspoed afweren, die dezen en genen, in den loop van dit jaar, treffen moet en treffen zal; hoe gaarne zouden wij den dood ontwapenen, die gereed staat zoo menige schoone bloem van levensvreugde te knakken: hoe gaarne zouden wij den bliksem in zijn loop stuiten, om hem te beletten de hoop eens vaders, de wellust eener moeder, de heilige vreugde van minnende kinderen voor eeuwig te verpletten! Maar wie kan den Oceaan bezweren, als de Orkanen loeijen en de baren doen zwellen en woeden? Wie kan u met zijn schild bedekken, als de pijlen der smart op u worden afgeschoten? — Lezer, als gij onder die ongelukkigen zijt, dan moge een gemoed, gewapend tegen de slagen van den rampspoed, u voor bezwijken behoeden — gelijk de goed gebouwde kiel den schepeling in 't barnen der gevaren, voor vergaan beveiligt.—Doch weg, gij sombere beelden, die onwillekeurig voor onzen geest verrezen zijt, zonder dat gij geroepen waart. Wat ons de toekomst ook brengen moge, deze dag moet een dag van vreugde zijn, en gaarne bannen wij alle droefgeestige denkbeelden.

Het jaar dat daar aan den horizon der wereld verrijst, is als de bloozende, hoopvolle jongeling, rijk aan zoete verwachtingen, en hoewel het stormen en ontheilen dreigen kunnen, het stoort zich niet aan een mogelijk gevaar, maar geeft zich liever over aan de even onzekere maar toch aanlokkender kansen van geluk, en hult zich bij het krieken des eersten morgens, in den mantel van purper en goud, hem door *Phoebus* om de schouderen gelegd.

Vraag het den knaap, die daar bloeijende van gezondheid staat, of hij er op bedacht is, dat hij even goed als den grijsaard, in het volgend uur een prooi des grafs kan zijn; en hij zal u wegvoeren, verre van het akelig denkbeeld des doods, in de nabijheid van aardsche schoonheid en liefde.—Vraag het der jonge maagd, die daar als een Engel van onschuld voor uwe verbaasde blikken staat, of zij gelooft dat zij hare uitstekende schoonheid ontving om die in het volgend uur aan het gewormte over te geven; en zij zal u mede sleepen in de schitterende feestzaal, te midden van dans en spel, omringd van een aantal bewonderaars, die haar prijzen en vleijen en wierook branden ter eere der jonge schoone: — en zij zal u zwijgend aanzien, overtuigd dat gij uwe ongepaste vraag niet herhalen zult.

Weg dus met alle angstige zorgen voor de toekomst; het leed, wanneer het komen moet, komt vroeg genoeg. Wij treden het nieuwe jaar vol hoop in, en willen den gelukkigen dag van heden, die ons te beleven geschonken is, niet door ontijdige klaagtoonen vergallen.

Vreugde dan zetele in aller harten, gloeije in ieders oog en stroome van duizend lippen. De wenschen voor het geluk onzer evenmenschen, weerhouden wij niet meer, en ieder die wij als natuurgenoot moeten erkennen roepen wij volgaarne toe:

HEIL EN VREDE!

EENE HERINNERING AAN HET GEHEILIGD ESKADRON.

Diegene, welke den togt naar *Rusland* mede gemaakt hebben, en voornamelijk de officieren der kavallerie zullen zich zeer goed herinneren wat het *Geheiligd Eskadron* was, de gebeurtenissen welke tot deszelfs oprigting aanleiding gaven, alsmede de diensten welke het bewezen heeft; doch dit alles is onbekend of ten minste onnaauwkeurig bekend bij de jongere militairen. Voor wij dus de volgende gebeurtenis verhalen, moeten wij den lezer eenige voorloopige uitleggingen geven.

Na *Smolenks* doorgetrokken en te *Orscha* slag geleverd te hebben, rigtte het overblijfsel der groote armée zijn marsch naar *Wilna*, van zeer nabij door de Russen gevolgd, wien, de baijonetten der achterhoede slechts met de grootste moeite konden in bedwang houden. De verwarring maakte, vooral onder de kavallerie, verbazende vorderingen, daar de paarden van honger en koude stierven, of de beenen braken, door het menigvuldige vallen, hetwelk aldus de beste ruiters buiten gevecht stelde. De keizerlijke garde, die met meer orde en minder verstrooidheid als het overige deel des legers, trachtte vooruit te rukken, daar zij meer in het bijzonder bestemd was, om onophoudelijk den Keizer te dekken en te omringen, leed meer als alle andere korpsen, en verminderde nog schielijker.

Men naderde meer en meer de *Berezina* en het leger van den admiraal *Tschitschagow* dreigde hen steeds bij deze rivier voor te komen; eene sterke poging van eene massa kavallerie konde dus onontbeerlijk genoemd worden, om den souverein een doortogt te banen; en deze massa bestond niet meer.

In dit hagchelijk oogenblik kreeg de prins van *Neufschatel* een gelukkigen inval. Door zijne zorg werden er voor de vuist geschrevene plakkaten aan de overblijfsels van huizen, aan boomstammen en alles wat zich op den weg bevond aangeplakt, waarin bevolen werd, dat ieder officier die nog een sabel en een paard bezat, zich naar het hoofd-kwartier moest begeven, om daar in de gelederen van een *geheiligd eskadron*, dat bestemd was den Keizer te beschermen, plaats te nemen. De uitslag bewees dat de prins goed geoordeeld had. In minder dan twee dagen bevonden zich 400 à 500 man vereenigd en in kompagniën afgedeeld, waarvan het komando aan divisie-generalen werd opgedragen, en dat voor hoofd-officieren, officieren, onder-officieren en brigadiers, brigade generaals, kolonels en eskadrons kommandanten telde.

Het was een even vreemd als edel en treffend gezigt, die gelederen van officieren van alle wapens, zich met vieren te zien af tellen, en hunne pelotons en eskadrons te zien formeren, waarin de grieksche casque van den karabinier, de poolsche zhapska, de beerenmuts van den genadier te paard, de schako van den huzaar en jager, de hoed van den staf-officier en de casque van den ligten kavallerist, allen door elkander schitterden. Geheel *Napoléon's Europa* was er voorgesteld. Te midden der sabels zag men zelfs de puntige degens der officieren van de infanterie, want de verknogtheid aan *den Grooten Man* had ieder overgehaald, die slechts een paard konde besturen, zijne laatste goudstukken op te offeren, om er zich een te bezorgen. Meer dan één hoofd zag men met bloedige windsels omwikkeld, meer dan één arm hing in een doek om de noodige kracht te bewaren, in het oogenblik des gevechts.

Dit korps, waarvan geen menschelijke kracht den aanval konde doorstaan, sloot zich om den Keizer, tot op het oogenblik dat hij te *Molodelschno* aangekomen, besloot den gevaarlijken togt te ondernemen, die hem in *Frankrijk* moest terug voeren, waar zijne tegenwoordigheid zoo hoog noodzakelijk was, zelfs in het belang van het leger dat hij achterliet.

De gelegenheid tot den worstelstrijd der reuzen, bood zich niet aan: het *Geheiligd Eskadron* behoefde dus geene opening te maken om zijnen held een doortogt te banen.

De Keizer eenmaal vertrokken zijnde, moest het *Geheiligd Eskadron* bij den Koning van *Napels* blijven, doch de honger, welke voor de noodzakelijkheid van den Keizer te dekken gezwegen had, deed nu zijne verschrikkelijke stem hooren. Indien diegenen welke afzonderlijk marscheerden, naauwelijks een stuk paardenvleesch vonden, om aan de punt van hun sabel te braden, zij die in goede orde voorttrokken en eene militaire stelling om het bivouac aannamen, waren letterlijk van alles ontbloot. Zonder geheel uit elkander te gaan, verdeelde zich het *Geheiligd Eskadron* in verschillende groepen, met voornemen om zich bij het hoofdkwartier van Koning *Joachim* weder te verzamelen, zoodra men zich slechts eenige handen vol grof meel of koren had kunnen bezorgen. Een dezer detachementen zullen wij volgen.

Waar het henen zou trekken, wist men zelf niet. Op het gezigt van een toren in de verte, begaf het zich regts van den weg.

Het was een reeds verwoest dorp, maar er stonden nog huizen, het was bezet door een horde Cozakken, die echter spoedig verdreven werd. Hoewel er weinig was overgebleven, konde men echter gedurende den nacht een weinig zwart, vochtig, met stroo opgevuld deeg maken.... want brood, dat hadden de ongelukkigen reeds in geen acht dagen gezien.

De volgende morgen brak men weder op, en na eenige uren gemarscheerd te hebbben, vond men den grooten weg weder. Het was toen omstreeks 3 uren, en de verdubbelde koude welke het ondergaan der zon vergezelde, deed zich nijpend gevoelen. De aanhoudende passen der colonne hadden door de klamheid hunner voetstappen den breeden weg, welke aan weerszijden door groote sneeuwhoopen bepaald werd, en waarover het avondbriesje blies, als het ware met diamanten sterren bezaait; zoodat de ijzers der paarden telkens uitgleden.

De arme dieren welke somtijds met hunne vier beenen te gelijk uitgleden stortten neder en wierpen in hun val hunne nevenlieden mede omver en de ruiters wien de strenge koude verbood zich van den stijgbeugel te bedienen, zonder gevaar te loopen den onvoorzigtigen voet te verliezen; wie dit waagden te doen, reiden onder het midden der paarden zonder zich van hunne handen te kunnen bedienen welke zorgvuldig in een stuk pels gewikkeld waren, want indien men een vinger op de teugels durfde leggen; — ware het een vinger minder geweest. De nacht kwam weldra de moeijelijkheden van den marsch vermeerderen, eene dier statige nachten van het noorden, wanneer het azuur des hemels eene effen donkere gloed aanneemt, even als op de top der Pijreneën; waarin de sterren, welke hier door geene dampen verduisterd en allen groot en schitterend met mijriaden zich vertoonen; — waarin het oor vruchteloos eenig ander geluid zou opvangen dan het gekraak van de zich opéén hoopende sneeuw, en waarin het oog zich overal kon spiegelen.

Op de eerste plaats waar men boomen zoude vinden, welke men door de bijl konde omwerpen, zoude men halt houden. Naauwlijks was men omstreeks een half uur, eene zwakke colonne infanterie, welke een bivouak opsloeg, voorbij getrokken, toen men eenige jonge boomen in de nabijheid van een beek bespeurde, aan wier oevers een menigte ijsschotsen waren opéén gestapeld, hetwelk deed veronderstellen, dat het met eenige moeite zou gelukken het water van deszelfs kristallen bekleedsel te ontdoen.

Men legerde zich dus zoo goed men konde, zonder eene naauwkeurige rangorde in acht te nemen. Diende die infanterie welke men voorbij getrokken was hen niet voor groote wacht? Weldra vielen de boomen onder hunne slagen, en de vuren flikkerden; eenige handen vol haksel werden met spaarzaamheid aan de uitgehongerde en van koude rillende paarden uitgegeven. Ieder legde zich neder en berekende naauwkeurig hoe digt hij het vuur konde naderen, zonder er mede in aanraking te komen.

De onbezorgdheid die zoo menigmaal een Fransch soldaat redde, beproefde ook hier eenige vrolijke liedjes aan te heffen, zoo als dat van *Lantara* dat toen in trek was; doch om te zingen moest men ten minsten zijne lippen van den mantel ontdoen, en de adem der bevrozene hel van *Dante* was daar, om hen weldra van alle beweging te berooven. Men sliep dus in.

Te midden dezer oude officieren, wien de onbarmhartigheid des hemels, de noodzakelijkste voorzorgen des oorlogs deed verwaarloozen, en welke hun gebiedend kommando voorheen altijd aan de soldaten, welke onder hunne orders stonden, voorschreef, was er één eenige, die, door droevige gedachten geplaagd, wakker was gebleven en begreep dat het meer dan onvoorzigtig was, geheel zonder wacht te blijven, en hij bood aan de eerste te zijn, om voor aller veiligheid te waken, indien er één was die hem wilde vergezellen. Niet zonder moeite gelukte het hem zich te doen verstaan. Men merkte op, dat de infanterie hunne stelling dekte, doch de kommandant van het detachement, welke aanbood met hem op vedet te trekken, beschaamde hen echter, zoodat men besloot, beurtelings drie man te doen opzitten om op verkenning uit te gaan.

Deze dienst, hoewel ongeregeld, door den tijd dien men noodig had den een na den ander te doen vertrekken, duurde een gedeelte des nachts; reeds begonnen de onbezorgdsten onder hunne mantels te morren, dat zulks onnoodig was, toen men eensklaps den tred van een paard in vollen ren hoorde, en een gedaante, in een' witten mantel gehuld, verscheen, welke met een gesmoorde stem uitriep: »*Te wapen! te wapen! daar is de vijand!*" en vervolgens nederstortte.

In een oogenblik was alles op de been, en men deed wel. Woedende hourrah's vervulden de lucht; ruiters vertoonden zich in het oosten: het waren de kozakken!

Eene verschrikkelijke wanorde verspreidde zich in het kleine fransche korps. Ieder greep naar zijn wapen en liep naar zijn paard. Ieder schreeuwde. »Laat ons geen tijd verliezen met opstangen" riep de een: "als zij ons te paard zien durven zij ons niet aanvallen!" — »Weg met de vuren, opdat zij ons aantal niet bemerken!" schreeuwde de kommandant.—»Vuur met de pistolen," riep een ander: »op dat zij gewaar worden dat wij gereed zijn hun te wederstaan.

Te midden dezer verwarring was het eenigen hunner gelukt op te zitten, voor dat enkelen der best beredene kozakken voor de vuren kwamen, en daar de orders van den kommandant nog bij tijds uitgevoerd waren, konden de kozakken niet zien of zij met een enkele wacht, dan met een hoofdtroep te doen hadden. Zij losten dus eenige schoten zonder hun echter te durven aantasten.

De vijand was vier of vijf malen sterker, en als hij zijn voordeel had kunnen bemerken, had hij alles gedood of mede gevoerd.

Doch de op juisten tijd gegeven bevelen, even als of er nog reserve pelotons voorhanden waren, en een wanhoopige aanval van de eene helft der troep, welke door de andere in draf gevolgd werd om de eerste te beschermen indien zij terug geslagen werd, en op hunne beurt den galop aan te nemen en op den vijand te chargeren, veranderde de overompeling in een gevecht. Evenwel was de kans te ongelijk. Acht of tien franschen waren reeds zwaar gewond en ter neder geworpen! Moest men nu een terugtogt beproeven, die gemakkelijk een nederlaag konde worden? — Indien ongelukkiglijk de dag was aangebroken was alles verloren geweest.

Terwijl men deze treurige opmerkingen maakte, gebeurde er iets dat men gemakkelijk had kunnen voorzien, doch waaraan niemand dacht, en dit deed de stand der zaken plotseling omkeeren.

De infanterie, welke men den vorigen dag voorbij getrokken was, had de schoten gehoord, en daar zij in groot aantal genoeg waren, om de zaak te kunnen beslissen, rukte zij vooruit, terwijl de tamboers den grenadiers-marsch sloegen.

De uitwerking van dien marsch was tooverachtig. De kozakken hielden in het midden eener aanval op. Ha! de infanterie! de infanterie! schreeuwde het peloton van het *geheiligd eskadron*. Voorwaarts, op het kozakken gespuis, dat er niet één ontsnappe! In galop! . . . Leve de Keizer! Er zij wierpen zich woedend op de kozakken welke men uit het oog verloor, na er echter een twintigtal van neder gesabeld, en vier of vijf gevangen gemaakt te hebben.

Een detachement van eenige manschappen werd naar de infanterie afgezonden om hun te berigten, wat er was voorgevallen, en men keerde terug naar het bivouak, waar ieder wat bij te brengen had.

Hun eerste zorg was de gewonden te helpen. Bij het aanbreken van den dag, vestigden zich aller blikken op een paard, dat voor een lijk stil stond. Het paard was bedekt met wonden, en het lijk dat van den man, dien hun het teeken van alarm had gegeven. Zijn witte mantel was geheel met bloed geverfd en hij zelf had verscheiden lanssteken in de hals en in het gezigt, een lanssteek had zijn mantel doorboord en was zigtbaar op zijn harnas. Het was de kommandant der laatste patrouille op welke wijze was hij omsingeld geworden? — Hoe was hij het ontkomen? — Wat was er van zijne beide kamaraden geworden? — God weet het! zijnen makkers is het alleen bewust, dat hij door een boven menschelijke poging levend tot hen heeft kunnen doordringen om hen te redden. Wie was hij? — een oud soldat, kortelings tot officier aangesteld want zijne épauletten versierden een soldaten rok. Hij was daags voor het vertrek des Keizers aangekomen en niemand kende hem.

De omstandigheid dat alle die wonden alleen aan de hals en het gezigt opéén gehoopt waren, hoewel gemakkelijk te begrijpen, om dat zijn borst door een ijzeren harnas bedekt was, trof een der officieren die in woede ontstoken uitriep: »Zij hebben hem vermoord!" Een krijgsgevangen kozak, die daar tegenwoordig was, werd bijna het slagtoffer van deze opwelling van verontwaardiging, want hij, die deze opmerking gemaakt had, trok een pistool en brandde het op den armen duivel op korten afstand los; doch de kogel schampte langs zijn hoofd af, en nam zijn muts mede zoodat hij alleen de lading in het gezigt kreeg. Een algemeene kreet verhief zich tegen dezen onregtvaardigen toorn, die bepaaldelijk ten voordeele van den kozak afliep, wien men liet ontvlugten.

Wij hebben verscheidene deelgenooten dezer gebeurtenis gekend, doch het heeft ons nooit mogen gelukken, den naam te weten, van hem die er de schoonste rol in heeft gespeeld.

R.

(*Naar het Fransch*, *getrokken uit den* Moniteur de l'Armée.)

Edictale Citatien.

Pro justitia. Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, op het daartoe door den fiskaal R. O., bij gemelden raad, voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, in dato 8 dezer, gedaan verzoek, hebben verleend het derde defaut met de profijten van dien regtens, en kwalificatie op het doen eener vierde citatie ex superabundanti bij edicte ad valvas curiæ, alsmede admissie om te dienen van intendit, op en tegen allen en een iegelijk die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op:

5 bollen bengaalsche amfioen, op den 28sten Mei jl., in het regentschap Koedoes, door de politie aldaar achterhaald, waarvan de eigenaren onbekend zijn:

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de vierde maal dagvaarde, elk en een iegelijk die vermeenen mogten eenig regt, actie of pretentie te hebben, op de bovengemelde amfioen, om op woensdag den 19den Januarij 1842, des morgens ten half acht ure, ter openbare rolle van meergemelden raad, in persoon of bij gemagtigde te verschijnen, ten einde het derde defaut te purgeren, en voorts te zien dienen van intendit.

Aldus gedaan te Samarang, den 20sten December 1841.

De eerste gezw. expl. voornoemd,

AM. PIJL.

* *Pro justitia.* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, op het daartoe door den heer fiskaal R. O., bij gemelden raad, voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, in dato 8 dezer, gedaan verzoek, hebben verleend het derde defaut en de profijten van dien regtens, en kwalificatie op het doen eener vierde citatie ex superabundanti bij edicte ad valvas curiæ, alsmede admissie om te dienen van intendit, op en tegen allen en een iegelijk die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op:

Een scheeps-jol metende lang 6 ellen, 2 palmen en 1 duim, breed 1 el ½ duim, en diep 6 palmen, door de javanen *Singo* en *Kasipan*, aan het zeestrand te Pekalongang opgevischt, waarvan de eigenaren onbekend zijn.

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de vierde maal dagvaarde, elk en een

(*Zie verder het Bijvoegsel*).

BIJVOEGSEL DER JAVASCHE COURANT.

Zaturdag, 1 Januarij 1842.

iegelijk die vermeenen mogten eenig regt, actie of pretentie te hebben, op de bovengemelde jol, om op woensdag den 19den Januarij 1842, des morgens ten half acht ure, ter openbare rolle van meergemelden raad, in persoon of bij gemagtigde te verschijnen, ten einde het derde defaut te purgeren, en voorts te zien dienen van intendit.

Aldus gedaan te Samarang, den 20sten December 1841.

De eerste gezw. expl. voornoemd,

AM. PIJL.

* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Soerabaija, aan den procureur *Johannes Fredrik Neijndorff*, namens de desolate boedelkamer alhier, als administrerende den insolventen boedel van wijlen *J. Jurrgens*, in leven kommies controleur der inkomende en uitgaande regten alhier, hebben verleend het tweede defaut en admissie tot het doen eener derde citatie tegen de pretendenten op voornoemden boedel;

Zoo is het, dat ik *Johannes Heijnneman*, tweede deurwaarder en gezworen exploiteur bij voornoemden raad, bij deze voor de laatste maal dagvaarde de voormelde pretendenten, om op woensdag den 19den Januarij 1842, des morgens ten half acht ure, in persoon of bij gemagtigde ter openbare rolle van meermelden raad te compareren, ten einde het tweede defaut te purgeren, en alsnog hunne vordering aan te geven, te verifieren en voorts te procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie, wijders te zien dienen van intendit.

Aldus gedaan te Soerabaija, den 23sten December 1841.

De tweede deurwaarder voornd.

J. HEIJNNEMAN.

Verkoop van Goederen.

Onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, worden door de ondergeteekenden te koop aangeboden *twee Gouvernements Huur-Contracten*, als:

1e. Het huur-contract van het perceel Kalie-Gedang, in de residentie Banjoemaas, aan de grenzen der residentie Bageleen, groot 300 oude jonken, ingegaan met het jaar 1838 en eindigende met het jaar 1857. Dit land is thans beplant met circa 500,000 boomen van verschillenden ouderdom, en is men bezig voor dit jaar nog 60 à 70,000 bij te planten.

De huurschat is drie pikols koffij per elke beplante jonk, den ouderdom van vijf jaren bereikt hebbende, en begint met het jaar 1843.

De waarschijnlijke oogst van hetzelve kan in 1842 begroot worden op 14 à 1500 pikols koffij.

2e. Het huur-contract van het perceel Sidomoektie, regentschap Kendal, residentie Samarang, groot 425 nederl. bunders (circa 150 jonken), ingegaan met het jaar 1838 en eindigende met het jaar 1857. Dit perceel is sedert het begin van 1838 successief beplant met circa 325,000 boomen, en houdt men zich thans bezig met eenen nieuwen aanplant in dit saisoen van circa 60 à 70,000 boomen.

De huurschat is 120 nederl. ponden per nederl. bunder beplant en den ouderdom van vijf jaren bereikt hebbende, beginnende met het jaar 1843.

De calculatieve opbrengst van den oogst van 1842, kan op 2000 pikols koffij geschat worden.

Op beide landen is geen gebrek aan werkvolk, de gronden zijn voor koffij uitmuntend geschikt, en de afvoer van het product van het eerstgenoemde perceel tot Tjilatjap en van het andere tot Samarang, is aan geene buitengewone moeijelijkheden onderworpen.

Beide contracten zijn voor de helft toebehoorende aan den boedel van wijlen den heer *J. Mangold*, en voor de wederhelft, het eerstgenoemde aan den heer *J. Mess* te Banjoemaas, en het andere aan den heer *J. Odenthal* te Samarang.

De eventueele verkoop van beide perceelen zal gerekend worden integaan met primo Januarij 1842, en zullen alle uitgaven, door de tegenwoordige eigenaren of van hunnentwege, van primo Januarij aanstaande af tot den dag der overname gedaan, door den kooper buiten den koopschat contant gerestitueerd moeten worden.

De overname van het eene of andere perceel kan niet plaats hebben dan na de verkregene toestemming van het Gouvernement tot de overschrijving.

Degenen, welke hierop reflecteren, kunnen die perceelen en derzelver koffij-plantsoenen gaan bezigtigen, waartoe voor het eerste perceel de heer *J. Mess* te Banjoemaas, en voor het tweede perceel de heer *N. Esche* te Selokaton, de noodige aanwijzingen zullen doen.

Gadinghebbenden gelieven hun aanbod, zoo wel wat de koopschat als ook de wijze van betaling aangaat, schriftelijk intezenden aan de ondergeteekenden voor ultimo Januarij aanstaande, waarna met de bieders in nadere onderhandeling zal worden getreden; wordende hierbij opgemerkt, dat buiten en behalve het hoogste bod, ook de bieder van de meeste contante betaling in bijzondere aanmerking zal komen.

De executeuren in den boedel van wijlen J. Mangold, *tevens uit naam der mede eigenaren,*

ODENTHAL.

H. VAN GESSEL.

* Gebroeders *van Deun & Co.*, hebben per de laatste schepen ontvangen: ordinaire en fijne roode wijnen, ordinaire en fijne rhijnwijnen in heele en halve fleschjes, bergerac, portwijn, madeira, genever, seltzerwater in heele en halve kruiken, brandewijn, boter, hammen, kazen, gerooktvleesch en ossehaasjes, gerookte tongen, saucijsen de bologne, rolpens en saucijsjes, nieuwe haring, banket en muisjes, tafel-azijn en salade-olie.

* Gebroeders *van Deun & Co.*, hebben ontvangen: een fraaij assortiment mode goederen, waaronder robes venitiennes en gaze iris, handschoenen, kousen, kanten, tules, Pellerines en cols, escharpes en fichus, fraaije neteldoeken en jaconets, gazen, schotsche en fluweelen linten, rouw-bandeaux, zwart en andere crepe en gaze de lisse, gros de Naples en satijnen; als ook fraaij gordijn-neteldoek, enz., enz.; alsmede prachtige heeren en dames necessaires, fraaije inktkokers enz.

* Dames zijden tule en stroo hoeden, bloemen, coiffures en petit bonnets, kragen, manchetten, korte en lange zijden handschoenen; katoenen kousen, fraai gewerkte dames kleedjes en parasols.

Zwarte en witte castoren hoeden voor heeren, kinder petten, satijnen cravatten, verschillende soorten everlast en engelsch grein, witte katoenen en leder handschoenen; witte en gekleurde hemden, degen en andere rottingen, differente soorten van goudwerken en horlogien, goud galon van 5 duim breedte en minder;

Magnifique déjeuné- en thee-serviesen, witte en gekleurde eet-serviesen van 18 tot 72 personen, hang-, tafel-, muur- en stal-lampen, likeur- en olie- en azijn-stellen, tafelmessen en vorken; alsmede fraaije piano fortes met metalen zangbodems van *Broadwood & Sons*, te London.

Engelsche en inlandsche wagen en bendie tuigen, zadels en chabrakken, bendie jassen en mantels.

Kristal- en geslepen glaswerken, alle soorten van ordinaire en fijne roode, witten rhijn-wijnen, hollandsche en engelsche bieren, en likeuren; puike provisien bestaande in: hammen, boter, kazen, saucijsen in blik en in vet, rookvleesch, pater en ribstukken, ketting saucijsen en pekelworst, rolpens, gezouten ossentongen in vaatjes van één dozijn, delicieuse haring, eerste kwaliteit chinesche gember, vele soorten van provisien in blik, sauces, zuren en siropen, hollandsche keuken siroop in pullen en in fleschen; alsmede extra puike manilla en magelangsche cigaren, en een aantal andere artikelen meer, *tot de billijkste prijzen;* verkrijgbaar bij

RABE & TOFOHR.

* Bij *Rabe en Tofohr* zijn verkrijgbaar zeer puike soorten rhijnwijn bestaande in Hocheimer van het jaar 1822, Geisenheimer, Niersteiner, Forster, Traminer, Liebfraumilch en Marcobrunner in heele en halve flacons, laatstgemelde alle van het jaar 1834.

* De ondergeteekenden, hebben de eer het geëerd publiek bekend te maken, dat in hun magazijn, steeds voorhanden zijn, alle soorten van fraaije wagens, bendies enz., meest allen voorzien van Engelsche veeren en assen, alsmede alle mogelijke rijtuig benoodigdheden.

INGERMAN & Co.

* Bij *Knollaert en Co.*, te bekomen: *Lakschmi*, jaarboekje voor 1842.

* Uithoofde van vertrek, uit de hand te koop, een slaven jongen zijnde kompleete koetzier, huis- en lijfjongen; te bevragen bij

J. B. VAN DE VELDE.

Geboorten.

Bevallen van eene dochter, de echtgenoot van

BATAVIA, *25 December 1841.* C. H. RUEL.

* Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen dochter, *Sara Wilhelmina Thiessen*, geliefde echtgenoot van

BATAVIA, *24 December.* J. A. HOOFSTEEDER.

* Bevallen van eene dochter *E. H. den Bouwmeester*, geboren *MacDonald*.

Batavia, *28 December 1841.*

Sterfgevallen.

Heden overleed alhier, mijne geliefde echtgenoot *Cathrine Maughan.*

Batavia, *den 23 Dec. 1841.* ROBERT SCOTT.

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving aan vrienden en bekenden.

* Het kindje, waarvan mijne echtgenoot den 14den dezer is bevallen, overleed heden. J. G. PLATE.

Samarang, *21 December 1841.*

* Heden overleed na eene smartelijke en slepende ziekte, de weledel gestrenge heer *J. J. Linkhand*, in leven kapitein der infanterie, Ridder der Militaire Willems Orde 4de klasse. Crediteuren en debiteuren worden verzocht, binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen, aan

Den testamentairen executeur.

Klatten, *den 14 Dec. 1841.* OTS, *1ste luitenant bij het 9de bataillon infant. te Djocjokarta.*

* Op den 27sten December 1841, is te Batavia overleden *D. A. Tempels*, in leven gepensioneerd zout-pakhuismeester van Pakkies, diep betreurd door zijnen eenigen zoon.

C. A. TEMPELS.

Nagelaten Boedels.

Pro deo. De weeskamer te Samarang verzoekt elk en een iegelijk, die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den boedel van wijlen den gepensioneerden flankeur *George Hurler*, om daarvan, binnen den tijd van drie maanden, aangifte of betaling te doen ter secretarie dier kamer.

Namens de weeskamer voornoemd.

Samarang, *20 December 1841.* *De secretaris,* P. W. OBDAM.

* Debiteuren en crediteuren van den te Toelong-Agong overledenen sergeant *J. Jansen*, in leven instructeur der pradjoerits, worden verzocht, binnen 2 maanden, aangifte of betaling te doen aan *De commissarissen,*

C. LACH DE BERE, *1ste luit.*

Kedirie, *20 Dec. 1841.* BLANK, *sergeant, Ridder der Militaire Willems Orde 4 kl.*

* Die iets te vorderen hebben van, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van *D. A. Tempels*, in leven gepensioneerd zout-pakhuismeester te Pakkies, worden verzocht binnen den tijd van twee maanden, aan den ondergeteekende opgave of betaling te doen; wordende degene, voor wien de overledene zich als borg heeft gesteld, verzocht zich van andere borgen te voorzien.

Batavia, *30sten December 1841.* *De executeur,* J. C. HAGA.

Verschillende Bekendmakingen.

Degenen, die beleeningen uitstaande hebben bij het kollegie van boedelmeesteren, worden bij deze, voor zoo veel noodig, herinnerd dat de voldoening der renten geregeld, om de drie maanden, behoort plaats te hebben.

Namens het kollegie voornoemd.

Batavia, *den 30sten December 1841.* *De Secretaris,* H. J. VAN DER PLAS.

* De heeren leden der Societeit de Harmonie worden bij deze uitgenoodigd, tot het bijwonen eener algemeene vergadering, in den avond van dingsdag den 11den Januarij aanstaande, ten 7 ure.

Batavia, *28 Dec. 1841.* *De secretaris,* D. F. SCHAAP,

* Soireé-musicale op woensdag den 5den Januarij 1842, des avonds ten 8 uur, in de militaire societeit Concordia.

Namens de directie.

Weltevreden, *den 31sten December 1841.* *De Secretaris,* M. BONZET.

* Men verlangt te Batavia een onderwijzer, die geschiktheid en bekwaamheid bezit, om aan een viertal kinderen onderwijs aan huis te geven.

Voor verdere informatien adres ter 'slands drukkerij, onder litt. H.

* De ondergeteekende, tweede onderwijzer bij de gouvernements eerste lagere school te Weltevreden, aangezocht zijnde, eenige kostleerlingen te plaatsen, biedt ouders en voogden daartoe thans de gelegenheid aan. Om des te beter voor de belangen der aan zijne zorg toevertrouwde jonge lieden te kunnen waken, zal hij zich slechts tot een achttal bepalen.

J. VAN SOEST.

De Middelburger Apotheek, is op heden van Molenvliet naar Parapattan verplaatst, in het huis laatst bewoond door den heer *Praetorius.*

Batavia, *1 Januarij 1842.*

* Het aandeel van wijlen den heer *A. Zimmerman* in onze firma, heeft opgehouden te bestaan.

Gebrs. VAN DEUN & Co.

Batavia, *1 Januarij 1842.*

* Wordt te huur aangeboden om met 1° Februarij te aanvaarden het door den heer *G. Batten* bewoonde huis, gelegen op den weg naar Tana-Abang, voor nadere informatie bij

MACLAINE, WATSON & Co.

* De houder van het connossement van 4 kisten kramerenijen, aangebragt met het schip *Barend Willem*, kapt. *Riekels*, afgeladen door *F. C. Quien* van Amsterdam, gelieve zich ten spoedigste te adresseren bij

PALNE, STRICKER & Co.

* De ondergeteekenden, verzoeken hunne debiteuren, voor ultimo Januarij eerstkomende, hunne rekeningen te voldoen, ten kantore van *C. Bosscher en Co.*, op de Groote Rivier.

INGERMAN & HARTEVELT.

* De ondergeteekende heeft bedankt voor de generale procuratie door mevrouw de weduwe *H. P. Muhlenfeld* op hem gepasseerd.

25 December 1841. A. HOUTKOPER.

* De procuratie welke afgegeven is, door den ondergeteekende aan den advocaat *Themmen*, om gelden in te casseren wegens rekeningen, wordt bij deze ingetrokken.

Batavia, *den 23sten Dec. 1841.* ABADIE.

* Elk en een iegelijk worde gewaarschuwd, geen crediet te verleenen aan *J. B. Knollaert*, als zullende door den ondergeteekende voor denzelven geene betaling geschieden.

A. KNOLLAERT.

* Te huur, om met primo Januarij te aanvaarden, een huis op Rijswijk, vroeger bewoond door den heer *Melchers*; men adressere zich bij Abm. MEIJER & Co.

* An English lady would gladly obtain a situation as governess in a family. Address, post paid, to

W. H. MEDHURST.

* Mr. *David Tannatt Pryce*, is this day admitted a partner in our firm.

MORGAN, MELBOURN & Co.

Batavia, *1st January 1842.*

Post Kantoor.

Op aanstaanden dingsdag den 4den Januarij 1842, zullen aan het postkantoor te Weltevreden, brieven paketten worden gesloten, voor het nederl. schip *Sara Lydia*, kapt. *B. van der Tak*, bestemd naar Rotterdam.

Wijders zijn er brieven paketten geopend, per de nederl. schepen *Rotterdam*, kapt. *Vis*, naar Rotterdam, en per de *Osirius* kapt. *Hazewinkel*, naar Amsterdam, welke bodems waarschijnlijk tegen medio van aanstaande maand Januarij 1842, van hier naar derwaarts zullen vertrekken.

Batavia, *den 31sten December 1841.* *De Postmeester,* J. BOSHOUWER.

Vertrekkende Personen.

J. Finn en familie repatrieert.

Vastgestelde Prijzen.

	Batavia		*Samarang*		*Soerabaija*	
	Guld.	*Cents*	*Guld.*	*Cents*	*Guld.*	*Cents*
Tarwe brood van 14 oncen - -	»	25	»	25	»	25
Varkens-vleesch per katties - -	»	36	»	72	»	40
Ossen-vleesch per pond - - -	»	30	»	16	»	16
Buffel-vleesch per katties - -	»	24	»	»	»	»

Marktprijzen.

	Batavia		Samarang		Soerabaija	
	Guld.	Cents	Guld.	Cents	Guld.	Cents
Rijst, eerste soort, per koijang	150	»	148	»	150	»
Idem, tweede soort, per koijang	138	»	136	»	120	»
Idem, derde soort, per koijang	120	»	121	»	»	»
Idem, eerste soort per gantang ($\frac{1}{10}$ pikol)	»	60	»	54	»	66
Idem, tweede soort per gantang	»	55	»	50	»	44
Idem, derde soort, per gantang	»	48	»	45	»	»
Koffij, per pikol	28	»	29	»	30	»
Klapper-olie, per takker van 33 bottels	10	»	7	92	13	20
Katjang-olie, per takker van 33 bottels	8	50	7	26	5	94
Dempel-olie, per pikol	36	»	28	»	18	»
Brandhout, per vadem van 18 voeten lang 6 voeten hoog en 1½ voeten breed	20	»	36	»	14	»

NB. Bovenstaande artikelen zijn allen in koperen-munt berekend.

Te Samarang wordt de koijang à 28 pikols of 3500 ℔ gerekend.

THÉATRE-FRANÇAIS.

Lundi, 3 Janvier 1842.

Les Artistes sous la direction de MM. Jeandelisse et Lécuyer,

donneront

Pour la quarante-quatrième représentation de l'Abonnement,

Une première représentation de

LA BELLE ÉCAILLÈRE,

Drame-vaudeville en 3 actes, par M. *Gabriel.*

Le spectacle commencera par

LA PRIMA DONNA

OU

LA SOEUR DE LAIT,

Vaudeville en 1 acte, par MM. *Achille* et *Jules.*

En attendant; *Le Cheval de Bronze*, opéra-comique en 3 actes; *La Maison en Loterie*, vaudeville en 1 acte.

Les jours de représentation, MM. les abonnés sont invités à faire prendre leurs billets, au théâtre ou à la banque, depuis 8 heures du matin jusqu'à 2 heures de relevée.

Les personnes qui ne sont pas abonnées paieront comme suit:

Un Cavalier *f* 6. Une Dame *f* 4.

On commencera à 7 heures précises.

Scheepsberigten.

BATAVIA.

Aangekomen.

Dec. 28 — Ned. bark *Kaliemaas*, W. Middleton, van Sinkapoera den 22sten december.

Dec. 29 — Ned. bark *Orion*, J. Sullock, van Bourbon den 1sten december. — dito schip *Soerabaija*, F. W. Poodts, van Rotterdam den 2den september. — dito schip *Celebes*, T. Cars, van dito den 19den augustus.

Dec. 30 — Eng. brik *Chilmark*, S. Penny, terug uit zee.

Vertrokken.

Dec. 29 — Eng. brik *Chilmark*, G. Penny, naar Rotterdam. — Ned. bark *Ik Hoat*, Tan Bien, naar Cheribon.

Dec. 30 — Ned. schip *Menado*, F. Fokkens, naar Rotterdam, passagiers, kolonel De Steurs en familie, mejufvrouw C. M. Hardij, en 2 gepasporteerde militairen. — dito schip *Mercurij*, J. Schoon, naar Cheribon, passagiers, de heeren M. J. Senn van Basel en familie, J. L. van Toll en S. Martherus. — dito schoener *Thaij Lae*, Liem Sioeitjong, naar Samarang. — dito bark *Batavia*, Tan Ihgok, naar Pekalongan, passagier, de heer B. Herderschee. — dito schip *Bacht Mastora*, Said Houssien Bafagie, naar Soerabaija.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvet Triton; Ned. schepen Mercurius, Barend Willem, Rotterdam, Middelburg, Sara Lijdia, Alfolk, Athaiet ul Maulah, Soerabaija, Celebes; barken Indiaan, Maria Engellina, Osirius, Java, Ijoeserim Hasim, Sumatra, El Mashoor, Orion, Catharina Johanna, Piet Hein, Djoedil Barie, Kaliemaas; brikken Indramaijoe, Teksien, Fetal Karim, Twee Gezusters, Wang Tjingsing, Heppens; schoeners Wasp, Calijpso, Hoop op Welvaart, Dankbaarheid thans hernaamd De Bijkorf. — Eng. schip Commodore; brikken Celt, Caroline, Chilmark. — Amerik. schip Robin Hood. — Portug. schip Resolucas. — Deens. schepen Hercules, Skiold.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te BATAVIA, van den 27sten tot en met den 29sten December 1841.

AANVOER.

Van Nederland, met het Ned. schip Piet Hein, *L. Hawegh.*

200000 ned. ponden steenkolen, 100 keld. genever, 12 kn. roodewijn, 10 vs. boter, 3 ks. edam. kazen, 1 pak kramerijen, 1 dito kleederen, 3 jagtgeweren, *N. H. M.*

Voorts eenige regalen en restant provisien, *de gezaghebber.*

Van Padang, met het Ned. Ind. schip Mastora, *Said Hoesin Bafagie.*

6 kisten glaswerk, $4\frac{52}{100}$ pic. benzoin, 125 dito bindrotting, 4 63 dito koffijzaad, 1000 gulden aan kopergeld, *Dezelve.*

Van Nederland, met het Ned. schip Heppens, *G. D. Swart.*

25 kisten wijn, 23/2 pp. bier, 230 kelders genever, 80 st. hammen, 75 ks. kaas, 45 vs. boter, 7 dito rolpens, 2 kn. comp. kaarsen, 1 kistje zeep, 30/2 md. mineraalwater, *C. Bosscher & Co.*

40000 stuks metselsteenen, benevens eenige regalen en restant provisien, *de gezaghebber.*

Van Padang, met het Ned. Ind. schip Kiem Ijap Hien, *Lie Pie.*

400 picols blatjang, $362\frac{38}{100}$ dito benzoin, $350\frac{47}{100}$ dito koffij, 224 dito kassia, 6 thails stofgoud, 500 gulden kopergeld, *Order.*

Van Riouw, met het Ned. Ind. schip Joedul Barie, *Hadjie Abdul Rachman.*

$353\frac{18}{100}$ picols gambier, 600 dito witte aarde, 6000 gulden kopergeld, *Order.*

Van Padang via Benkoelen, met het Ned. Ind. schip Aholk, *Sech Said Bin Achmat Habes.*

$1737\frac{45}{100}$ picols koffij, $22\frac{35}{100}$ dito benzoin, 99½ kg. katoenen goederen, $5\frac{50}{100}$ pic. was, 15 dito cajertouw, 50 dozijn bierglazen, 4 dito spiegeltjes, 35 st. mutsen, *Order.*

Van Singapoera via Riouw, met het Ned. Ind. schip Athiat Al Maula, *Said Oemar Habassy.*

12 balen en 6 kn. katoenen goederen, 12 pic. was, 35 dito en 40 potten dadels, 20 dito drooge garnalen, 2 dito ghie, 10 fl. rozewater, $1800\frac{14}{100}$ dito gambier, 400 st. riouwsche steenen, 400 gulden aan kopergeld, 6000 st. manilla sigaren, *Order.*

Van Engeland, met het Eng. schip Commodore, *Ph. le Rossignol.*

157 kisten katoenen goederen, 33 collis ijzer en koperwerk, 90 suiker pannen, 5 st. dito molens, 94 vn. bier, 5 zk. kurken, 150 korven aardewerk, 3850 staven ijzer, 40 tonnen steenkolen, 2 kn. jagtgeweren, *Hoflands, Wilson & Co.*

91 kisten en 3 bn. katoenen goederen, *Pitcairn, Syme & Co.*

118 kisten en 7 bn. katoenen goederen, *Maclaine, Milbourn & Co.*

3 kisten wollen goederen, *W. Anderson & Co.*

5 kisten diversen, *Strauss.*

3 kisten ijzer en pleetwerk, 1 kist zadels, *van Dasten & Co.*

2 balen wollen goederen, *Vidal & Co.*
1 kist schrijfbehoeften, *MacLaine, Watson & Co.*
1 kist schrijfbehoeften, *Paine, Stricker & Co.*

Van Singapoera, met het Ned. Ind. schip Kalimaas, *W. Middleton.*

2 kisten katoenen goederen, *Hoflands, Wilson & Co.*
3 kisten chin. zijde, 3 dito lakwerk, *J. P. Green.*
7 stuks touwwerk, 105 md. chin. medicijnen, 2 kn. boeken en sigaren, *Paine, Stricker & Co.*
147 kisten gember, *Thompson, Roberts & Co.*
2 vaten ijzer en koperwerk, 27 dito pik, 73 st. touwwerk, 1 bendie, 14 bn. zeildoek, 2 dito en 3 kn. chin goederen, *Order.*
11 balen katoenen goederen, *Pitcairn, Syme & Co.*
1807 pakken aardewerk, 6 kn. chin. zijde, 71 dito thee, 7 md. en 1 kist chin. goederen, 167 pk. papier, 100 zk. sago, *diverse chinezen.*
24 kisten gember, *H. Strauss.*
165 kisten sago, 68 dito dito meel, 2 paar tuinbanken, *Vidal & Co.*
317 stuks touwwerk, *Lagnier & Co.*
Voorts eenige regalen en restant provisien, *de gezaghebber.*

Van Bourbon, met het Ned. Ind. schip Orion, *Sullock*

39147 ponden kruidnagelen, 540 st. doublons, *Santhagens, Romswinckel & Co.*

UITVOER.

Naar Muntok, Riouw en Singapoera, met de Ned. Ind. Stoomboot Koningin der Nederlanden, *R. Limon.*

$7\frac{46}{100}$ picols notenmuskaat, 2 kn. sabels, *van Dasten & Co.*
199 picols suiker, 1 kist katoenen goederen, *Sech Achmat Arragie.*
3 kistjes liqueuren, 6 vaten, 15 kn. en kistjes diverse wijnen, 1 anker azijn, 6 ks. cognac, 1 kist kramerijen, *B. Tepe & Co.*
6 kisten katoenen goederen, *Sech Said Naoen.*
7 kisten cochenille, *B. Andreas & Co.*
$8\frac{7}{100}$ picols notenmuskaat, *Hoflands, Wilson & Co.*
3 kisten spermacetie kaarsen, *Morris.*
1 katoen molen, 200 pic benzoin, *N. H M.*

Naar Nederland via Soerabaija, met het Ned. schip Holland, *R. Dekker*

150 picols tin, $694\frac{67}{100}$ dito suiker, 25 dito rotting, *N. H. M.*

Naar Nederland, met het Ned. schip Menado, *F. Fokkens.*

$1213\frac{44}{100}$ picols koffij, $28\frac{985}{1000}$ kn. indigo, 1 kistje thee, 1 kist eetwaren, 5 ks. sigaren, *N. H. M.*

B. beteekent balen, pic. picols, kn. kisten, ks. kistjes, koij. koijangs kg. korgies, vn. vaten, vs. vaatjes, kd. krandjangs, md. manden, kr. kruiken, pp. pijpen, oxh. oxhoofden, stv. staven, st. stuks, bs. bossen, dz. douzijn, lg. leggers, pd. ponden, str. strengen, el. ellen, kld. kelders, rn. realen, zk. zakken, pk. pakken, th. thail, kar. karaat, katt. kattjes, fl. flesschen, rl. rollen, vt. vat, pt. potjes.

Schepen in Lading te Batavia.

Op den 30sten December 1841.

NAAR	SCHEPEN	GEZAGVOERDERS	AGENTEN.
Dordrecht,	Ned. schip Osiris,	*Hazewinkel.*	*B Kopersmit & Co.*
Rotterdam,	Ned. schip Rotterdam,	*Vis.*	*Reynst & Vinju.*
Molucos,	Ned. Ind. bark Calijpso,	*Opperman.*	*N. H. M.*
Riouw,	Ned. Ind schoener Hoop op Welvaart,	*Njo Tjing Hing.*	*Lim Soeking*
Padang,	Ned Ind bark Maria Engelina,	*R Prins.*	*C. J. Loman jz.*
Sijdneij,	Eng. schip Carolina,	*Rogers.*	*Pitcairn, Syme & Co.*
Amsterdam,	Ned. schip Mercurius,	*J. Rooger.*	*Thompson, Roberts & Co*
Rotterdam,	Ned. schip Sara Lijdia,	*van der Tak*	*Reynst & Vinju.*
Kopenhagen,	Deen. schip Hercules,	*Aheman.*	*P. Suermondt & Co.*
Hamburg,	Deen. schip Skiold,	*Claasen.*	*T E. Vidal & Co*
Boston,	Amer. schip Robinhood,	*Barber.*	*Paine Stricker & Co.*
Amsterdam,	Ned. schip Barend Willem	*Rickel.*	*Paine Stricker & Co*
Japan,	Ned schip Middelburg,	*Roodenkerk.*	*Thompson Roberts & Co*

Tijdschrift voor Neêrlands Indië,

In het begin der volgende week, zal ter Lands-Drukkerij van de pers komen en alom verzonden worden, de 4de *Aflevering* van den 4de *Jaargang* van het *Tijdschrift voor Neêrlands Indië*, bevattende:

GESCHIEDENIS:

MEHEMED ALI.

LAND- EN VOLKENKUNDE:

Opgave van verschillende hoogten op Java, *voorafgegaan door eenige opmerkingen over den Barometer en Barometermetingen*, door J. K. HASSKARL.

MENGELINGEN:

MOURAD EN EUXABEET. *Een Verhaal uit Koordistan.*
De Japansche steenhouwer, door JERONIMUS.
Iets over menschen met staarten.
Dierlijk Magnetismus.
Allerlei.

Ter verkrijging van het Tijdschrift, gelieve men zich te wenden en tot den heer *W. Osseman*, ter Lands-Drukkerij; zijnde de prijs voor elken Jaargang, bestaande uit 12 Afleveringen, *f* 25 zilver.

Ter Lands Drukkerij is van de pers gekomen, en verkrijgbaar gesteld:

ALMANAK VAN NEDERLANDSCH INDIE, VOOR HET JAAR 1842, à *f* 2 koper.

De Directeur van 's Lands Drukkerij,
Bij onstentenis.
De Hoofdopziener,
CHUN.

Ter Lands Drukkerij verkrijgbaar:

HERLEIDINGS TAFELEN VAN DE OUDE TOT NEDERLANDSCHE MATEN EN GEWIGTEN EN OMGEKEERD, à *f* 2 koper.

De Directeur van 's Lands Drukkerij,
Bij onstentenis.
De Hoofdopziener,
CHUN.

Ter Lands Drukkerij zijn verkrijgbaar gesteld, de Staatsbladen van Nederlandsch Indië, van de jaren 1816 tot en met 1837 (nieuwe uitgave), en zulks tegen de navolgende prijzen, als:

Een stel ingebonden, zijnde echter de jaargang 1837 niet ingebonden, tegen . . . . *f* 42 zilver,
Een stel ingenaaid tegen . . . . - 26 »

De Directeur van 's Lands Drukkerij,
Bij onstentenis,
De Hoofdopziener.
CHUN.

Ter lands drukkerij zijn, tot den prijs van 3 gulden koper voor ieder jaar afzonderlijk, te bekomen de volgende, met dezelve gedrukte jaargangen van het Staatsblad, voor zoo verre de daarvan aanwezige voorraad zal strekken; als: 1816, 1823 tot en met 1827, 1831 tot en met 1837.

De Directeur van 's Lands Drukkerij,
Bij onstentenis.
De Hoofdopziener,
CHUN.

Ter lands Drukkerij verkrijgbaar: *zilver.*

Koopmans- en huishoudelijk zakboek voor 1842, . . *f* 5.
Kantoor Almanak, ... » 2.

BATAVIA TER LANDS-DRUKKERIJ.